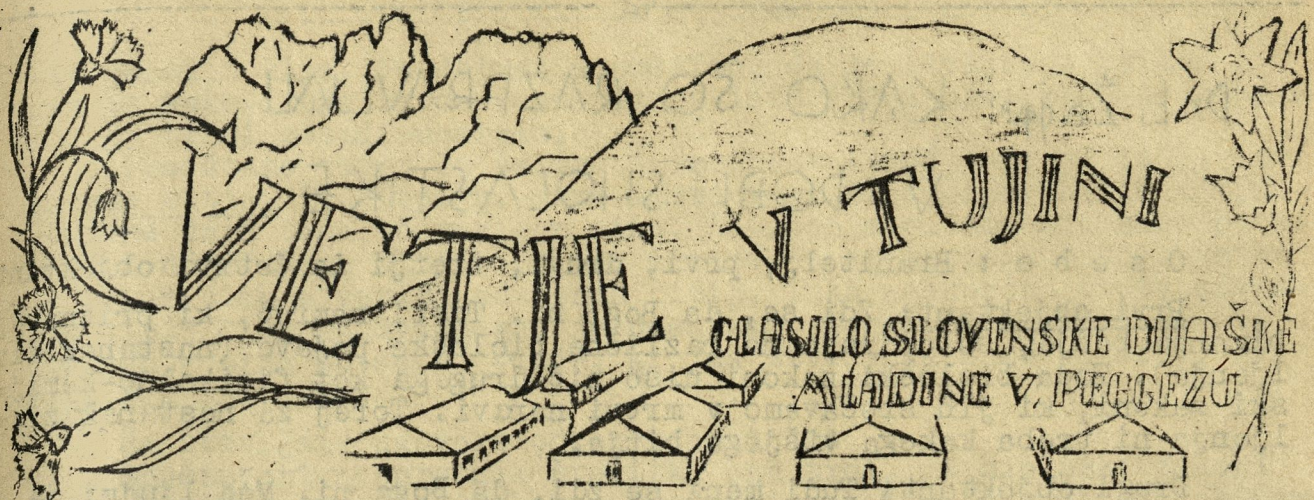

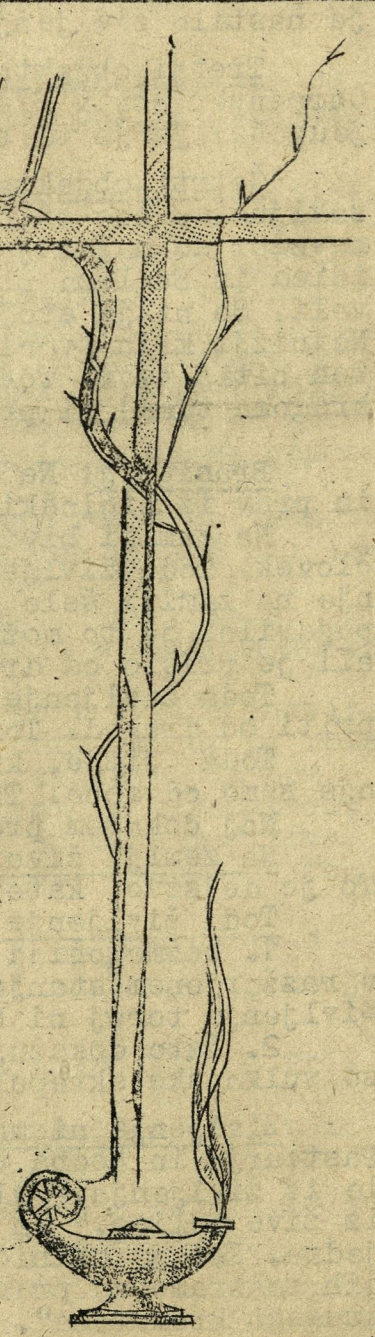
115

Št. 4. ————— MAREC 1946. ————— LETO 1.

PESEM KRIŽU

O, sveti križ, Ti ključ do vrat
 ljubezni in resnice:
 Simbol si Ti miru,
 življenja, vere in pravice!
 Dal Bog, da senca Tvoja
 bi blesteča svet zajela,
 da hvalnico, o kažipot,
 bi srca vsa Ti pela!
 S sovraštvom v dušah mečejo
 in sten Te in teptajo,
 Te skrunijo, o sveti les,
 ker vere ne poznajo...
 A mi, čuj, vitezi Boga,
 Ti damo častno mesto.
 in vekomaj Te v srcih vseh
 hranili bomo zvesto.
 Ostani up nam, sladko breme
 zdaj in na vse veke:
 Rešilna luč Ti vodi nas
 v pristan življenja reke!

Jurij

Dr. L. Žagar: KAKO SO RAZPRAVLJALI V DOBI SHOLASTIKE

O s e b e : Branitelj, prvi, drugi, tretji in četrti objektant

Prvi objektant: Zdi se, da Boga ni. Tisti namreč, ki priznava bivanje božje, se opirajo na različne biološke pojave (nastanek življenja). Toda biološki zakoni niso nič drugega kot fizikalno-kemijski zakoni, ki jih srečavamo v mrtvi naravi. Torej za nastanek življenja ni treba kakega višjega bitja.

Drugi objektant: Tudi meni se zdi, da Boga ni. Med ljudmi je namreč splošno razširjeno mnenje, da nastanejo bolhe iz prahu, podne iz smeti. Toda v čemer vsi soglašajo, mora biti resnično. Torej je nastalo življenje samo po sebi, potemtakem Boga ni.

Tretji objektant: Še več! Angleška naravoslovca Thompson in Carpenter sta v Biskajskem zalivu našla neko sluz - batibij. Kakor jeugotavlja/je to tista snov, iz katere se je razvilo življenje.

Četrti objektant: Globlje razmotrivanje nas dovede do istega zaključka. Ako stopamo po razvojni lestvici od višje razvitih živali navzdol do najmanj popolnih, pridemo do bitij, kakor so Euglena zooidica in Euglena phytica, o katerih ne vemo, so li rastline ali živali. Še nižje stoji virusi. Ne vemo, ali so živa ali mrtva bitja. Najnižji klin tvorijo geni, ki so najbrže žive molekule. Lestvica teh bitij tvori torej prehod med živo in neživo naravo. Med obema krogoma torej ni presekanje meje, temveč zvezen prehod.

Branitelj: Ne strinjam se s tem mnenjem: Trdim obratno: Bog je in prav iz bioloških zakonov Vam bom dokazal Njegovo bivanje.

Na zemlji bivajo nešteto živa bitja: rastline, živali in človek. Toda življenje ni bilo vedno na zemlji. Torej se je življenje na zemlji šele pojavilo. Če pa se je življenje na zemlji šele pojavilo, je to možno le na tri načine: ali je nastalo samo od sebe ali je prišlo od drugod, ali pa ga je ustvarilo kako bitje.

Toda življenje ni moglo nastati samo od sebe, niti ni moglo priti od drugod. Torej je izšlo iz kakega drugega bitja.

Toda bitje, ki je prvo življenje dalo, mora imeti to življenje samo od sebe. Tako bitje pa je samo Bog. Bog torej je.

Naj dokažem predpostavke:

Na zemlji žive nešteto bitja, rastline, živali in človek. To je dejstvo, katerega noben zdrav človek ne bo tajil.

Toda življenje ni bilo vedno na zemlji. To dokazuje:

1. kozmogonija - nauk o nastanku sveta. Zemlja je bila nekoč v razžarjenem stanju. Take vročine nobeno živo bitje ne prenese. Življenja torej ni bilo vedno na svetu.

2. Isto dokazuje tudi geologija. V najglobljih plasteh zemlje so vulkanske skrepeline, ki ne kažejo nobenih sledov življenja.

Življenje ni moglo nastati samo od sebe. Po skrbnih raziskavah Pasteurja in Kocha velja v biologiji načelo: "Življenje more nastati le iz življenja." Ali bolj natančno: "Vsaka živa celica nastane le iz žive celice." In še boljše: vsako stanično jedro iz staničnega jedra. Ker je stanično jedro zgrajeno iz barvanih kromosomov, ki jih smatramo za prave nosilce življenja, trdimo: "vsak kromosom iz drugega kromosoma".

Življenje ni prišlo od drugod. Med planeti je prazen prostor, kjer vlada mraz, ki je blizu -273°C . Ob teh pogojih ni mogoč pre-

življenskih klic. Pa četudi dopustimo, da je življenje prišlo k nam iz kake druge zvezde, se povrne isto vprašanje: kako je življenje na tisti zvezdi nastalo.

Preostane torej le še tretja možnost: življenje je izšlo iz nekega bitja. To bitje pa mora imeti samo življenje. Nihče namreč ne more dati tega, česar sam nima. Življenje pa ima ali samo od sebe ali od drugega bitja. Če ima življenje od drugega bitja, potem je le en člen v verigi odvisnih bitij. Taka neskončna vrsta odvisnih bitij brez neodvisnega, je nesmisel. Torej mora imeti to bitje življenje samo od sebe. Bitje, ki ima življenje samo od sebe, je Bog. Bog torej je.

Na stavljene ugovore odgovorjam tako:

Spoštovani nasprotnik številka ena trdi, da biološki zakoni niso nič drugega kot fizikalno-kemijski zakoni. To trditev zanikam. Znanstveniki poznajo natančno sestav kurjega jajca in ga morejo umetno sestaviti. Toda če to jajce podložimo koklji, ne bo iz nje ga nastal piščanec.

Prvi objektant: Vztrajam pri trditvi. Iz takega jajca ne bo nastal piščanec. Razlikujem: Iz neoplojenega; naj bo. Iz oplojenega pač.

Branitelj: Jajce je mogoče z vso popolnostjo umetno oploditi. Kljub temu ni uspeha. Torej?

Cenjeni nasprotnik številka dve izvaja: Med ljudstvom je splošno razširjeno mnenje, da nastanejo bolhe iz prahu. Razlikujem: Da se tu in tam še dobi kak naivnež, ki to verjame, priznam. Da bi vsi ljudje tako mislili, zanikam. - Enako druga predpostavka: V čemer vsi ljudje soglašajo, mora biti resnično. Razlikujem: V kolikor gre tu za zgodovinske ali moralne resnice, naj bo. Če pa gre za naravne zakone, ne. Primer: Vsi ljudje so mislili, da se sonce suče okoli zemlje, in vendar so se motili.

Tretji gospod nasprotnik pravi: Angleška naravoslovca Thompson in Carpenter sta našla batibij. Odgovorjam: Cenjeni gospod naj izvoli pogledati v angleški časopis "Nature" iz leta 1875., kjer isti Thompson sporoča, da je batibij - domišljija. Izkazalo se je namreč, da ni drugega kot primarni kalcijev sulfat - blato nekaterih morskih živali.

Četrty gospod objektant dokazuje zveznost od najvišje razvite živali do nežive molekule. Ta zveznost obstoji morda glede na velikost; naj bo. Da bi se tikala življenjskih sil, zanikam. In bom pojasnil. Če ne vemo, kje je meja med rastlinstvom in živalstvom, s tem še ni rečeno, da meje ni. Če ne vemo, kje jo meja med živo in neživo molekulo, s tem še ni rečeno, da meje ni. Prehod se torej domneva neosnovano.

Drugi objektant: Nekateri troši prenesejo temperaturo 120° C. Ni torej razloga, zakaj bi kaki troši ne zadržali tudi tedaj, ko je bila zemlja še žareče tokeča.

Branitelj: Nekateri troši prenesejo temperaturo 120° C. Priznam. Toda na zemlji je tisti čas vladala temperatura vsaj 1600° C. Pri tej temperaturi pa že vse molekule znatno disociirajo v atome in je torej razpad organskih substanc nujen.

Tretji objektant: Toda praploditev ali generatio aequivoca je bil vendar enoten nazor, ki je dolgo vladal znanstveni svet.

Branitelj: Ta nazor je vladal materialistični svet, priznam; da bi imel kdaj splošno veljavo, zanikam. Če so se nekateri naravoslovci držali te zmote, so to storili zato, ker niso hoteli priznati Boga. Haeckel sam pravi: "... sicer bi se morali zateči k čudežu nadnaravnega ustvarjenja."

Četrty objektant: Nekateri naravoslovci so mnenja, da so se življenjske klice prenesle z drugih nebesnih teles s pomočjo kozmičnih žarkov.

Branitelj: Jules Verne bi utegnil napisati o tej stvari zanimiv roman, ki pa bi bil le plod domišljije. Teško si je namreč ustvariti sliko, kako bi mogle bakterije potovati na sončnih žarkih. Poleg tega vlada v vsemirju mraz, ki ga živa bitja ne prenesajo.

Prvi objektant: Na nekaterih meteorjih so našli žive bakterije, torej so utegnile življenjske klice priti na zemljo z meteorji.

Branitelj: Bakterije so našli na površju meteorjev in ne v njih notranjosti. One pa, katere so našli na površju, niso pogosto priti iz vsemirja. Izven zemske atmosfere vlada silen mraz. Čim pa dospe meteor v ozračje, se zaradi trenja razžari. Teško si je misliti organizem, ki bi kljuboval hkrati silnemu mrazu in visoki temperaturi. Bakterije, ki so jih našli na meteorju, so se naselile na njem pač šele pozneje.

Popolnoma resnično je torej, kar uči vatikanski cerkveni zbor: "Boga, začetnika vseh stvari, je mogoče z naravno lučjo razuma iz ustvarjenih reči z gotovostjo spoznati."

(Disputo so izvajali dijaki na akademiji sv. Tomaža Akvinskega dne 7. marca.)

SA: MOLITEV

O daj, Mogočni, da bomo vsi eno,
da bomo ena čreda, en pastir!
O daj, da vsem zasveti božji mir,
da vsi kot eden peli bomo: "Credo!..."

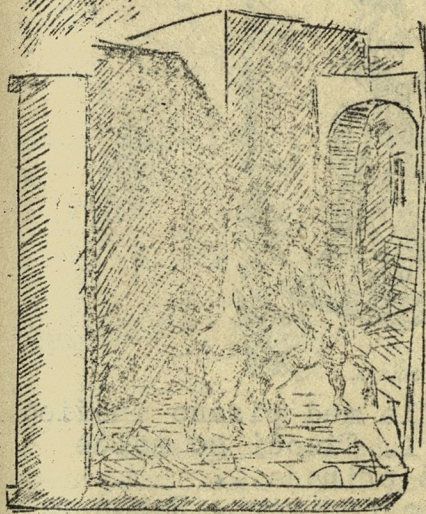
O Bog, vladar vseh vernih, Ti usmili
rodov se zemlje: daj nebes jim ključ!
Resnice Tvoje naj jim sveti luč,
da bomo vsi na veke Te slavili!

=====
"... Če bomo čas begunstva pravilno izrabili v svojo duhovno rast in v globlje razumevanje naših skupnih ciljev za bodočnost, bomo imeli dovolj vzroka, da zahvaljujemo Boga tudi za križ begunstva..."

(+ Gregorij Rožman)

HINKO

KRIŽ PRIHAJA

eta šeststodevetindvajsetega. Po ozkih je-
ruzalemskih ulicah, tlakovanih s širokimi
kamni, je odmeval peket konjskih kopit.
Trije bizantinski vojaki so se pozibavali
na močnih hrbtih vrancev, ki so ponosno
dvigali z dolgimi grivami okrašene glave.
Vojaški plašči so valovili v rahlem vetru.

V okovanih nožnicah, ki so udarjale
vojakom ob bokih, so se ogledovali sončni
žarki, da si je poulična množica morala
senčiti oči, če je hotela gledati krepke
postave.

Srednji jezdec je dvignil bojni rog...
Med hišami je odjeknil njegov močni glas.
Zaplaval je preko ravnih streh in obokanih

kupol, se odbil od visokih stebrenikov palače cesarskega namestnika
in znova zaplaval čez mesto.

"Kaj zopet kliče na boj?" so se spraševali ljudje. "Moj Bog,
Saj se sinovi in možje še iz prvih Heraklejevih pohodov niso vrni-
li."

Matere so boječe stale na pragih in dekleta so zvedavo gleda-
la skozi mala okna. Moškega skoraj nisi opazil.

A komaj je sel odprl usta in prebral cesarjev razglas, že je
zaoril med množico radosten krik. Dvignil se je kot orkan in nič
več zamrl.

Krvavih bitk je konec. Perzijce je udaril Gospod in Herakleju
poklonil znago. Sovražnik je sam prosil miru, vrnil zasedene čeže-
le, vrnil ujetnike in - vrnil križ, na katerem je izkryavel Sin
božji. Štirinajst let so ga imeli v rokah krivoverci. Štirinajst
dolgih let je bilo svetišče na Kalvariji prazno; štirinajst let
so se dvigale v nebo, goreče prošnje, naj Neskončni Otme svetinjo
iz rok sovražnikov, štirinajst let...

Veselja med množice ni bilo konca. Ulice so oživele kljub
popoldanski vročini. Iz za obzidij vrtov so zadoneli tožnomehki
zvoki piščali. Harfe so jim odgovarjale skrivnostno pesem o križu...

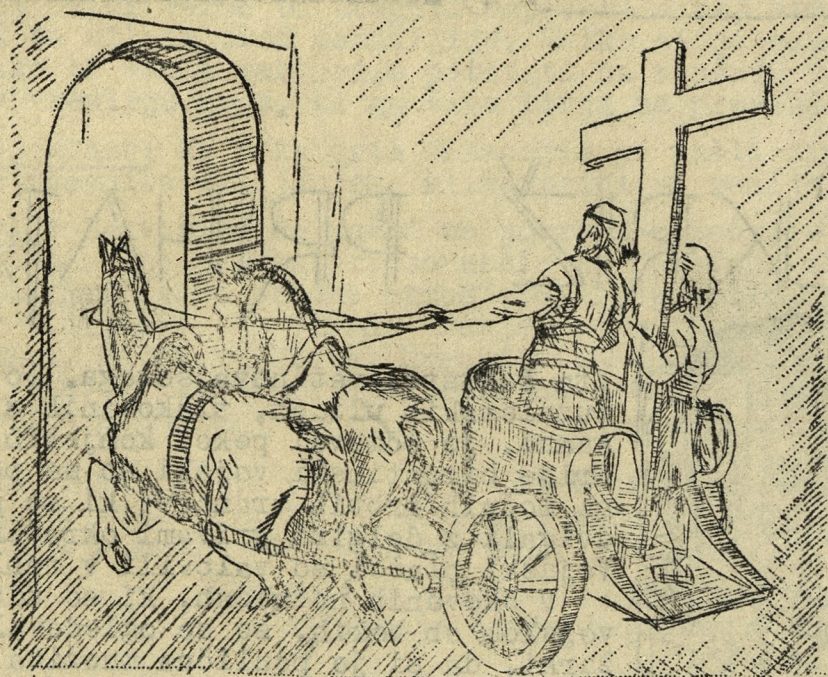
Zdi se, da je prišla cvetna nedelja! Zveličarjev križ se
je vrnil iz suženstva. Cesar Heraklejs sam ga bo nesel v slovesnem
sprevodu na Kalvarijo.

Od ust do ust se je širila radostna novica. Vse je hitelo pred
mestna vrata k sprejemu. In ko je sonce pozlatilo kupolo kalvarijs-
ke cerkvice, je zadonel s stolpa na mestnem obzidju preko tisoč-
glave množice stražarjev rog.

Hej! Kako ponosno so se vračali hrabri borci. Dolge vrste
krepkih postav... Možje poraščenih obrazov in fantje zagorelih, a
nežnih lic so iskali med množico znancev, da se po dnevih hudih bo-
jev že iz prvega pogleda nasrkajo ljubezni. Iz vseh oči je žarelo
in vsak pogled je pel "Križ smo rešili! Kristusov križ."

Pod oboki mestnih vrat je stal škof Zaharija in jih blagoslav-

že padlo zelenja pred noge vojakov. - - -

"Križ!... Cesar Herakleji!..." je odjeknilo med pisano množico. Val navdušenja je dosegel višek, nato pa zamrl. Tisoči so molče sklonili glave. Ganotje jih je prevzelo; križ prihaja...

Herakleji je stal gologlav na okrašenem bojnem vozu. Resen je bil njegov pogled. Od časa do časa se je ozrl na križ, ki se je veličastno dvigal na njegovi desni. Dva mladeniča sta spoštljivo držala sveti les.

"Križ, križ! ... " je šepetalo ljudstvo in sklanjalo glave. "Vračaš se k nam, Pozdravljen križ!"

Sprevod je krenil skozi mesto. Množica se je drenjala okrog voza. Tudi jeruzalemski škof Zaharija je šel ob njem in se rahlo smehljajal:

"Cvetna nedelja!... O, nekoč se je pomikal križ po istih ulicah, pod njegovo težo pa je padal - Sin božji, Blagoslovljen bodi, sveti les ..."

Pred mestnimi vrati, ki vodijo na Kalvarijo, se je voz ustavil; cesar Herakleji je stopil na tla in slekel bojno opravo. Oblekel se je v svoj najsijajnejši kraljevski ornat, se odel v škrlat in zlato. Tak je pokleknil pred križ.

Množica je zaihtela...

In naložili so mu ga na močna ramena. Tesno se ga je oklenil, ga poljubil in se prestopil.

Klecnil je... Mar res ne zmore težkega bremena? Ne! Če ga je oslabei Kristus nesel, ga bo lahko tudi on.

Herakleji se je hotel znova prestopiti, a ni mogel nikamor. Koleni so se mu tresla kakor še nikdar v bitki. Na čelo so mu stopile potne kaplje.

"O Bog! Daj mi moči!" je prosil. Niti koraka ni zmoget.

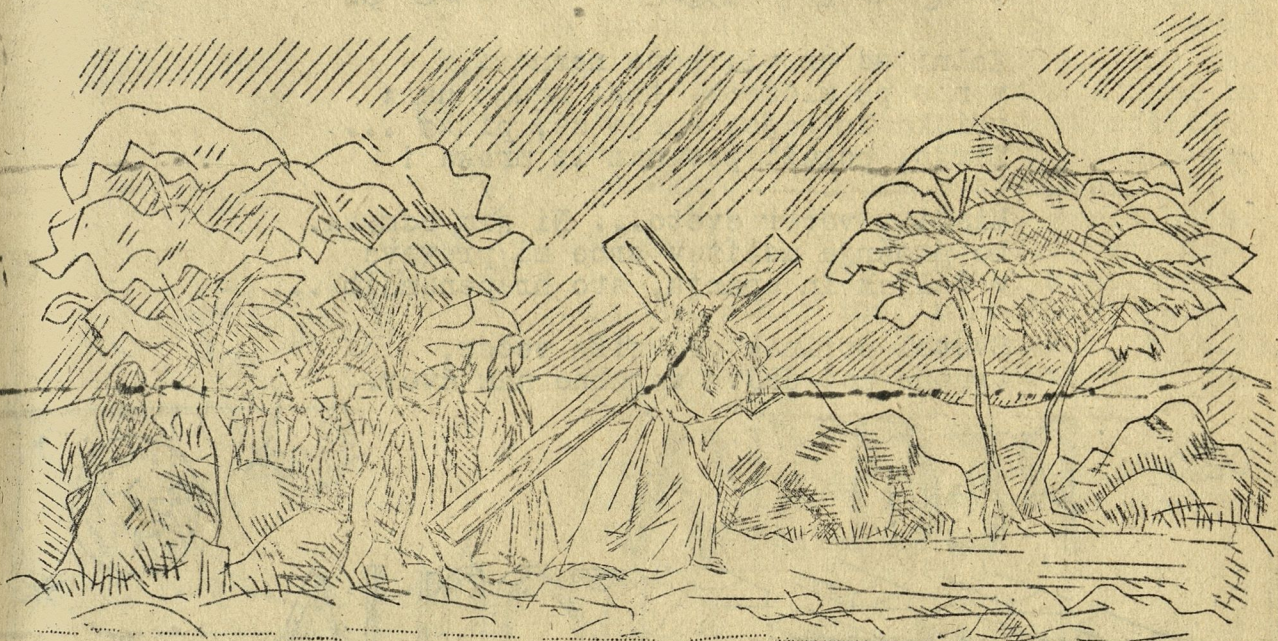
Množica je prenehala moliti. Začudeno je strmela v svojega cesarja, katerega je božja moč priklenila na kamenita tla.

"Čudeži! ... Čudeži! ..."

Škof Zaharija je počastil skrivnostno moč križa, potem pa je stopil k cesarju in spregovoril.

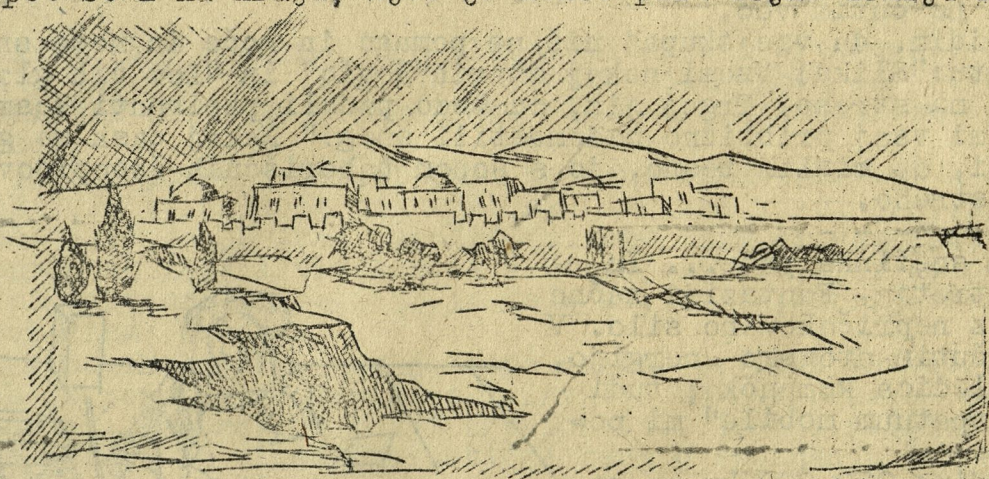
"Poglej, imperator! Kristus je nesel križ na Kalvarijo v vsej ponižnosti in revščini. Ti pa bi ga rad v bogastvu? Sleci kraljevski sijaj in zmoget boš breme Sina božjega!"

Heraklej je obstal. Le za trenutek je razmišljal besede cerkvenega kneza, potem pa je odložil križ. In vrgel je z glave krono, z ramen škrlat. Mignil je služabnikom in prinesli so mu raševino.

V oguljeni halji, prepasan z vrvjo, bos in razpuščenih las je znova pokleknil pred križ. Dolgo je molil, potem pa si ga je zadel na rame in se ga še tesneje oklenil. - - -

Sprevod se je počasi pomikal med oljčnimi gaji. In ko so poslednji sončni žarki poljubljali jeruzalemske strehe, je križ Kristusov spet stal na kraju, kjer je nekoč bila žejna zemlja rešnje Kri.

Na prvi petek v februarju je priredilo peggeško dijaštvo posebno slovesnost : v vseh razredih je ustoličilo križe. Sicer so kaj preprosti, zares begunski. A dijaki se jih s toliko ljubeznijo okrasili in jih počastili s tako ljubkimi proslavicami po razredih, da bo ta dan ostal vsem v najlepšem spominu. Za duhovno pripravo pa smo se zbrali vsi k sedmi sveti maši, med katero smo pristopili k mizi Gospodovi.

Obljubili smo zvestobo križu, ki naj nas vodi preko težav begunstva in nas pripelje, ko bo prišel čas, srečno v ljubljeno domovino.

PAKI:

Večerne misli

Kalni so dnevi, pota neznana,
v nas pa mladost, tako neugnana !
vriska in poje, smeje se, plaka ...
Zarja, pokaži pot nam iz mraka !

Misli v večer cveto... Ni jim odmeva.
Le prošnja molitev srce mi preveva
v željah in upanju, sto hrepenenjih ...

Svetel utrinek prekriža večer,
trudna noč dneva zapahne nam dver.

DEDE:

PEGEŠKA UTOPIJA

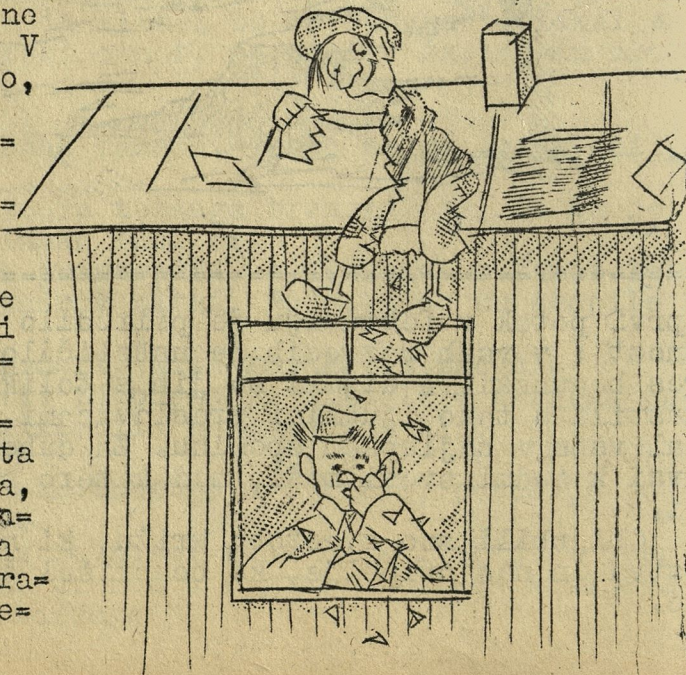
Sedim ob oknu, škilim v nebo in nervozno čečkam po papirju. Že pol ure čakam, da bodo začele padati snežinke. Slišal sem namreč, da fantazija sijajno deluje, kadar sneži. Celo na kamenček, ki me žuli v čevlju, sem pozabil, pa tudi pajka, ki prade po želodcu svojo mrežo, ne čutim več.

Ko vidim, da vse skupaj nič ne pomaga in noče in noče snežiti, rečem bratu: "Slika! Vzemi nekaj starih "Novic" in "Dom čih glasov" ter zlezi na streho! Trgaj jih, da bodo padali papirnati kosmi pred oknom in mi vsaj približno nadomestili sneg!" Nekaj časa me gleda, ko pa vidi, da mislim resno, jo s šopom taboriščnih časopisov po sbrise na streho.

Prva snežinka pade... In druga in tretja. Fantazija začne delovati z nepričakovano silo. V čevlju začutim atomsko energijo, ki je posledica kamenčka; tudi pajkov "perpetuum mobile" mi pomaga...

Z brzino 250.000 km na sekundo letim proti luni. Že sem blizu njenega ogromnega nosu. Pri pristajanju si odrgnem roke in kolena, iz nosa se mi pocedi kri. Kaj hočete: nesreča ne počiva.

Ozrem se in ogledujem zemljo. Le kje je Peggez? Aha, tista črna pika! Vidim dolgina Janeza, ki nese grah za ves Lekanov pozicionat. Taboriščna študentarija pravkar hiti iz sedemnajste barake, ki kar žari in s svojimi ne-

uničljivimi žarki naznanja vsemu svetovju, da je hram učenosti in zbirka sinusov in cosinusov, atomov in kristalov in paragrafov vseh vrst.

Nekaj me duši v gnju. Prav tako kot takrat, ko je Tonetu in meni na Mont Everestu zmanjkalo kranjskih klobas in se samo zaradi njih njihna ekspedicija ni posrečila.

Nenadoma dobim eno okoli ušes. Nimam časa, da bi se ozrl, kar dobim v tisti del telesa, kjer hrbet izgubi svoje ime, tako brco, da dam luni slovo in odletim nekam navzdol... Spet začutim, da se v čevlju razbijajo atomi.

Letim, letim, padam... Pred menoj se izoblikuje Amerika. - Cmok! Ze se zarijem v blato ob Mississip-piju. Svinjarija!!! - - -

Snežinke še vedno padajo ...

Krik!... Pod oknom leži brat v samih ponarejenih snežinkah in se drži za glavo. Tudi moje fantazije je konec. Na mizi me čaka grah...

TOMAŽEV DAN

Prvikrat, kar pomnimo, smo slovenski dijaki praznovali dan sve-tega Tomaža Akvinskega, ki si je s svojim življenjem in veliko uče-nostjo zaslužil ime "Doctor angelicus" in naslov zaščitnika vseh ka-toliskih šol.

Dan je bil pouka prost. Ob osmi uri smo se zbrali vsi k skupni službi božji. Po sv. maši je bil v šolski dvorani govor o sv. Tomažu za nižješolce, ki ga je imel papeški delegat msgr. dr. Jagodic. Č pol-tesetih pa so se zbrali višješolci k študijski uri, kjer so поблиže spoznali sholastično filozofijo in delo sv. Tomaža. Skoraj vsem je bi-la snov popolnoma neznan.

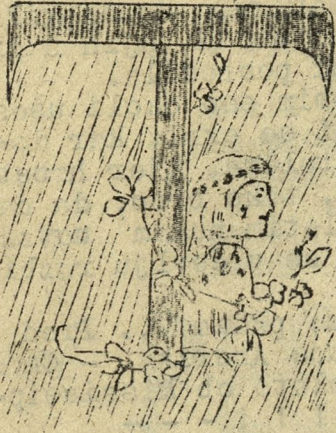
Zgodovino sholastike nam je lepo orisal g. Ciril Lavrič. G. prof. Slapar nas je popeljal v Tomaževo delavnico in nam pokazal en uče-njakov izdelek: Razpravo o božji previdnosti. Tretji referat pa je imel g. prof. Starc in sicer: Sholastični nauk o spoznanju božjem.

Popoldne ob tretji uri se je vršila v taboriščni dvorani T o-m a ž e v a a k a d e m i j a. Na sporedu je bil govor msgr. dr. Ja-godica o življenju sv. Tomaža in več deklamacij. Višješolci pa so nam pokazali dispuo o božjem bivanju, kakor se je vršila v dobi sholastike. Peggeški pevski zbor nam je zapel pesem velikega Akvinca: Volim Te ponižno ...

Dijaki smo prirediteljem Tomaževega dne zelo hvaležni. Saj so nam odgrnili zastor, za katerega še nismo nikdar gledali v pravi učni. Spoznali smo delo sholastike in želimo samo to, da bi se mog-li z njo še podrobneje seznaniti in se ogreti za pravo katoliško-manost.

Helenov:

Pomlad bo prišla...

rudno je premikala noge po zasneženi poti. Do kolen se je pogrezala v sneg. Glavo je sklanjala naprej, da so ji kostanjevi lasje padali izpod rute na čelo. Knjige in šop zvezkov je stiskala pod pazduho ...

Pot se je vila preko ozke senožeti do gozda, ki je tiho sanjal pod snegom. Nebo je viselo nizko nad zemljo, da te je kar dušilo. Moreča tišina... Kakor bi vse izumrlo.

Bog ve, kaj jo čaka v gozdu... Mraz jo je stresel ob tej misli. Srce ji je začelo močneje biti.

Ze so jo obdažala prva drevesa. Mračno je postalo. Veje so se globoko sklanjale pod belo snežno odejo. Zdaj pa zdaj je sfrfotal ptič in se presedel z drevesa na drevo. Veja se je zagugala in otresla bremena, sneg se je zaprašil na tla.

Se gozd ji je treba prehoditi, pa bo zagledala domačo vas. Rahlja rdečica ji je od razburjenja planila v lice. Doma jo čaka mati, bratci in sestrice. Kako bodo veseli, ko jim bo povedala, da se očetu in bratu dobro godi, da je njej v šoli prijetno, da ni lačna, le dolgčas ji je po njih, ki so doma.

Pospešila je korak, da bi čimprej prišla iz groznega gozda, ki skriva v sebi toliko strahot. Joj! Tam izza smrekovega debla moli puškina cev. Dekle se je plašno bližala. Bila je trhla veja. Globoko se je oddahnila in hitela dalje.

Moj Bog! Da bi jim res padla v roke! Potem bi ne mogla domov. Morala bi v hosto, kjer bi naredili z njo kar bi hoteli.

Skoro ji je postalo žal, da je odšla iz Ljubljane. Oče in brat sta ji branila, pa ni poslušala. Želja po domu in domačih je bila večja kot strah. Upala je, da jih ne bo v tem snegu in mrazu.

Po dolgih mesecih bo spet videla domačo vas. Videla bo mamo in najdražje. Videla bo domačo hišo z zamreženimi okni in rdečimi zastori. In vrtiček ob hiši, ki je sedaj sicer na videz mrtev, a v njem še tli življenje. Spomladi bo z novo silo pognalo na dan. Tudi cvetke na oknih so mrtve. Dolgi naglji, ki padajo poleti z oken kot slapovi krvi, so kakor umrli junaki, ki so izkraveli za domovino. Košat rožmarin in roženkraut, ki se poleti objemata s prijetnodišečimi listi, pelagonije, begonije... vse je mrtvo. Toda zbudilo se bo spomladi, ko vse vsta-

a k življenju.

Morda bo vstala tuči domača vas, ki medli pod sijem krvave zvezde...
 Cvetke bodo vzcvetele. Prilivala jim bo. Mimo okna bodo hodili slovenski vojaki s svetlimi puškami, s slovensko zastavico in grbom na epici. Slonela bo med rožami, se jim smehljala in iskala med njimi očeta in brata. Kadar bosta prišla domov, bo v hiši pravi praznik. Na mizi bo belil prt z velikimi rožami ob robu. Na njej bo stala vaza z belimi zvončki, ki bodo neslišno pozvanjali očetu in bratu v pozdrav. Sonce bo sijalo v sobo, okrog hiše pa bo cvetelo sadno drevje. Rožni listi se bodo kakor blagoslov božji sipali z vej. Nageljni na oknih bodo belili popke. Vsak dan bo opazovala, kako se bodo debelili, opirali in odenteli... Prvi cvet bo zataknila v gumbnico očetu, drugi bo za brata...
 Ze je gledala v duhu, kako bo za križ v kotu vsak dan nabrala marjetic in jih položila Zveličarju na glavo. In trpeči Odrešenik bo blagoslovljal njo, njene drage, dom in vse...

"Kam greš? ...Surov glas jo je zdramil iz misli. Prestrašena je ostala.

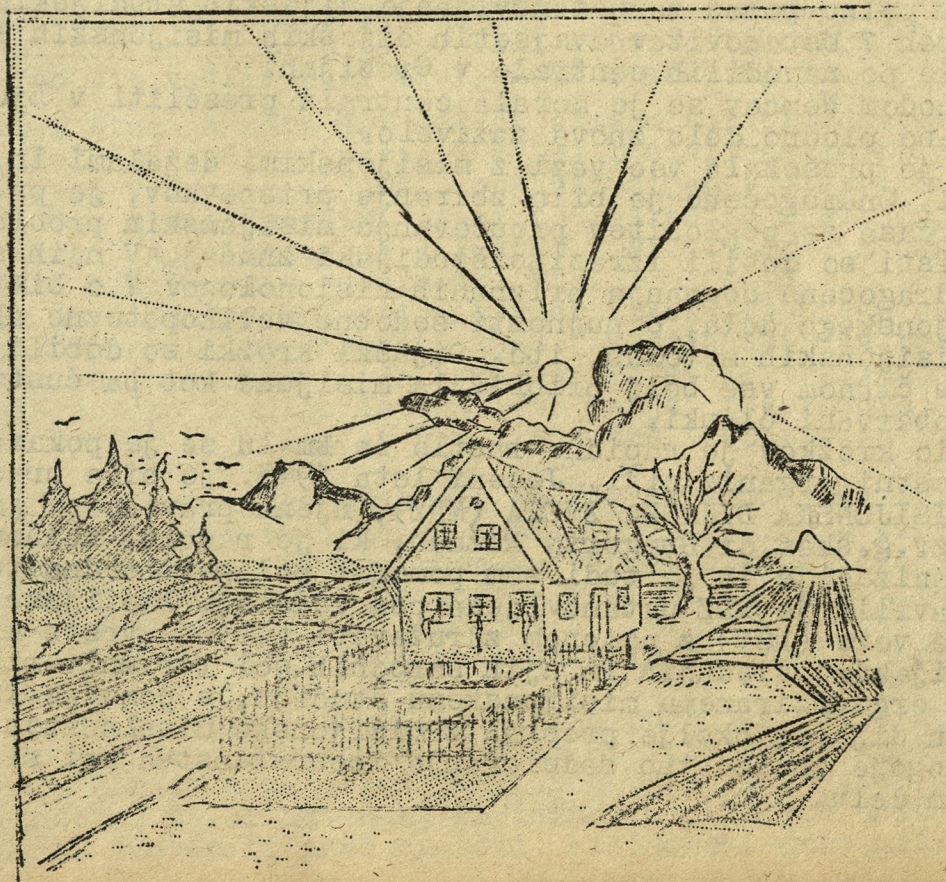
Pregledali so ji knjige in zvezke. Molče je opazovala, kako so izrgani listi žalostno padali v sneg. Bilo ji je kot bi ji trgali srce.

Izpod priprtih trepalnic je gledala, kako so listali po njenem levniku. Povedal jim je preveč.

Odgnali so jo v gozd. Strašni gozd...

Pomlad je prišla. Vrtec ob hiši se je prebudil. Zvončki so zacinkali, drevje se je odelo v rožnato cvetje in naglji na oknih so napekali pepke. Sonce je sijalo v izbo na pogrnjeno mizo.

Slovenski fantje so hodili mimo hiše. Tudi oče in brat sta prišla domov. Le nje, ki je nekoč v zasneženem gozdu sanjala o pomladni lepoti, le nje ni bilo...

Slovensko dijaštvo in misijoni

Slovenski misijonski delavci zadnjih dvajsetih let so čutili, da misijonski akciji manjka trdne opore v izobraženstvu. In vendar so izobraženci vsakemu narodu postavljeni na svetilnik: Kakor misli univerza, tako misli ves narod. Torej bo tudi misijonska misel osvojila ves narod, če bo osvojila inteligenco.

Naši, tudi katoliški, izobraženci pa so z malimi izjemami mislili, da je misijonsko delo sicer hvalevredno, je pa le nekak šport, kateremu se posvete posamezniki. Sami niso čutili nikake potrebe sodelovanja, kaj šele dolžnosti. Prepustili so skrb za misijone ženicam in otrokom in se izgovarjali, da "nimajo časa za take malenkosti". O kaki misijonski dolžnosti in delavnosti med našim izobraženstvom torej pri nas skoraj ni bilo govora.

Že zgodaj so poskušali naši misijonski delavci pritegniti k delu izobraženstvo, a dokler so uporabljali splošna propagandna sredstva in v okviru raznih verskih društev, je bilo vse brez uspeha. Zato so pričeli navdušeni misijonarji, lazaristi gg. Lenček, Soklič, Sodja in ostali sodelavci "Katoliških misijonov" resno proučevati, kako so to vprašanje rešili v naprednejših deželah, kjer misijonska zavest in delavnost že dolga leta cvete (Belgija, Holandija, Kanada...). Izvleček njihovih študij so prinašali "Katoliški misijoni". Iz misijonišča v Grobljah so razpošiljali širom slovenske domovine razpravice, polne pobud za ustanavljanje dijaških študijskih krožkov. In uspeh? Ustanovitev dvajsetih dijaških misijonskih skupinic, ki so delale po navodilih centrale v Grobljah.

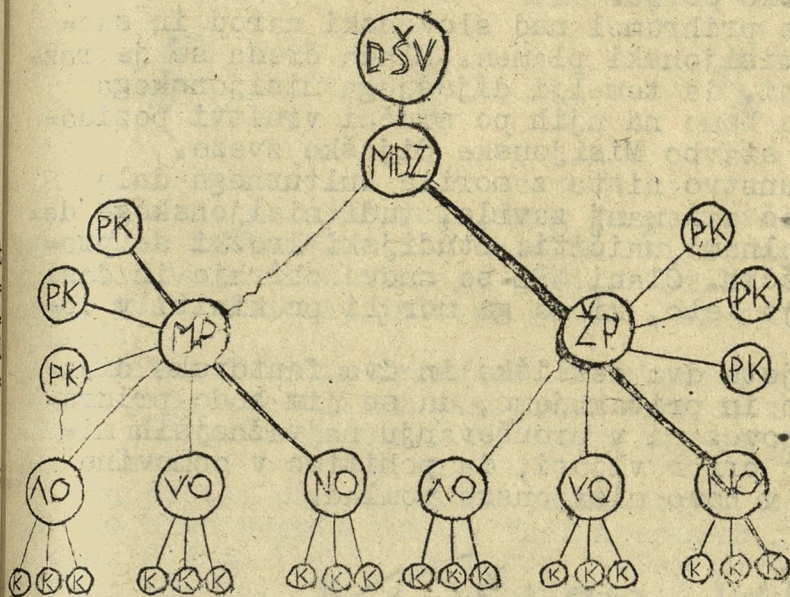
S prihodom Nemcev se je morala centrala preseliti v Ljubljano, kjer je njeno plodno delo znova zaživelo.

Vojna je presekala vse vezi z misijonskimi deželami in našimi misijonarji. Onemogočeno je bilo zbiranje prispevkov, je pa zato ostalo več časa za poglobitev proučevanja misijonskih problemov. Misijonski listi so dobili izrazito študijski značaj. V njih smo mogli zaslediti dragocena dognanja priznanih misionologov o bistvu in cilju misijonskega dela, o nujnosti sodobne velikopotezne akcije, modernih misijonskih metodah, itd. Dijaški krožki so dobili novo snov, ki je članom vse bolj približala misijone kot pa čustveni, romantično pobarvani članki.

Število krožkov je rapidno rastlo in kmalu se je pokazala potreba po lastni organizaciji. Jeseni leta 1943. je bila uradno ustanovljena MISIJONSKA DIJAŠKA ZVEZA (MDZ), njena pravila pa je po = trdil prevzyl. g. škof dr. Gregorij Rožman, ki je razumel nujnost misijonske organizacije in ji tudi sam pomagal polagati trdne temelje.

Po pravilih je MDZ ustanovljena pod vodstvom škofijske Družbe za širjenje vere (DŠV) z namenom združevati v svoje vrste krožke dijakov in dijakinj srednjih in njih sorodnih šol ter univerz, jih navajati k organiziranemu misijonskemu študiju, s pomočjo katerega naj sebe in dijaško okolje prepaja z misijonsko miselnostjo in tako ustvarja pogoje za izdatno sodelovanje izobraženstva pri slovenskem misijonskem delu.

SKICA KAŽE USTROJ ORGANIZACIJE MISIJSKE DIJASKE ZVEZE:

DŠV (Družba za širjenje vere)
 MDZ (Misijonska dij. zveza)
 MP (Moška podzveza)
 ŽP (Zenska podzveza)
 PK (pridruženi krožki, n. pr.: krožki Marijinih kongregacij)
 AO (Akademski odsek)
 VO (Višješolski odsek)
 NO (Nižješolski odsek)
 K (Krožki MDZ)

Delo Misijonske dijaške zveze je dvojno:

1. Študij. Vsak član si mora najprej temeljito osvojiti osnovna poglavja iz celotne misijonologije. Nato sledi podrobnejši študij posameznih misijonskih vprašanj. Tako je n. pr. prvo leto proučevala celotna MDZ splošna uvodna načela. Visokošolci so nadaljevali z vprašanjem penetracije poganskih kultur s krščanstvom, visokošolske proleme akomodacije, medicinke pa so tvorile svojo vejo, namreč študij karitativnih in zdravniških akcij v misijonih. Vsi višje srednješolski krožki so obravnavali Indijo, nižješolski pa življenjepise velikih misijonarjev.

Poleg rednih sestankov so se vršila še razna dopolnilna predavanja, v velikih počitnicah pa so bili dobro obiskovani tridnevni taborji, ki so jih vodili naši misijonski strokovnjaki.

2. Poleg študija mora MDZ med dijaštvom širiti zdravo misijonsko miselnost. Delo se vrši na razne načine: z misijonskimi predavanji in prireditvami v drugih dijaških organizacijah (zlasti Marijinih kongregacijah), z misijonskimi urami po razredih, s širjenjem misijonskega tiska, z včlanjenjem dijaštva v MDZ in DŠV, z organiziranjem dijaških misijonskih pobožnosti itd.

Vendar je članstvo MDZ prijelo tudi izven dijaškega okolja. Tako je Zveza naprosila za Binkošti 1944. (misijonski dan bolnikov) tri tisoč ljubljanskih bolnikov, da so darovali svoje trpljenje za misijone. Za misijonsko nedeljo istega leta pa je razprodala šest tisoč misijonskih brošur in včlanila pet tisoč duš v Družbo za širjenje vere.

Zastonj pa se trudijo zidarji, če Bog ne zida hiše ... Zato nalaga MDZ svojim članom tudi dnevne molitve za misijone. Poleg desetke požnega venca (kot del živega rožnega venca vsega krožka) nalaga Zveza posebno dnevno molitev za požrtvovalnost, en dan v tednu pa misijonski dan za slovenske misijonarje.

Vodilo in odsev vsega dela na sestankih je bilo tedensko glasilo VESTNIK MDZ.

S študijem, akcijami in molitvijo je postajalo dijaško okolje vedno bolj naklonjeno misijonski ideji. Število krožkov, ki je do konca leta 1945. narastlo na štirideset, nam jasno priča, da je med slovenskim dijaštvom zavel nov duh, ki razume misijonsko dolžnost izobraženstva. Že so vzcveteli prvi cvetovi: misijonski-duhovniški poklici.

Nekateri visokošolci pa so se pripravljali, da pohite kot zdravniki oz. tehniki-laiki na misijonsko polje.

A komunistični vihar je prihrumel nad slovenski narod in skoraj upihnil komaj zagoreli misijonski plamen. Mlada čreda se je razbežala. Vendar smo prepričani, da temelji dijašjega misijonskega dela v domovini še stojijo, da bomo na njih po sročni vrnitvi pozidali novo in še veličastnejšo stavbo Misijonske dijaške zveze.

Kakor pa tujina in begunstvo nista zamorila kulturnega dela med Slovenci, dasi sta ga več ali manj zavrta, tudi misijonskega dela dijaštva nista mogla popolnoma uničiti. Študijski krožki se probujajo po slovenskih taboriščih. Člani MDZ se znova zbirajo in dasi skoraj brez virov nadaljujejo delo, ki so ga morali prekiniti v domovini.

V našem taborišču delujeta dva dekliška in dva fantovska dijaška misijonska krožka. Upamo in pričakujemo, da se jim bodo pridružile nove skupinice. Tesno povezani v proučevanju najvažnejših misijonskih vprašanj se hočemo pripravljati, da pohitimo v domovino polni misijonskih idealov - v novo misijonsko pomlad.

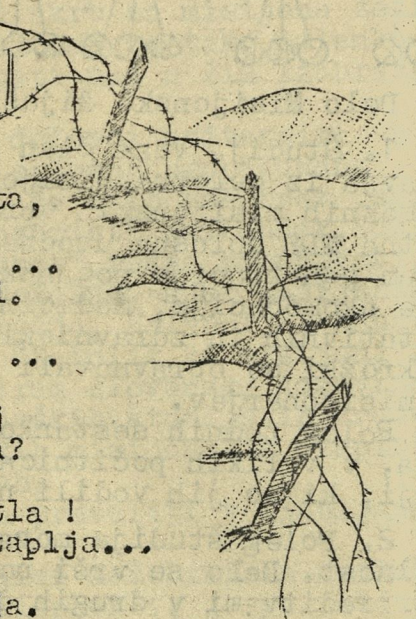
NA NOČNI STRAŽI

HINKO

V viharju strašnem plašč mi frfota,
bijò dezevne kaplje po čeladi;
v daljavi nočni strojnica reglja ...
pošastno smrt reži se nad prepadi.

Mrtvaška senca vstaja pred menoj ...
V meglò pogreza žična se ovira.
Mar res skrivnostna roka jo nocoj
v noč grabežljivo vlačí in podira?

Vihar besni ... Glej, dež rdeči tla!
Krog mene vse se v srčno kri potaplja...
Za narod še iz mojega srca
združuje z morjem se krvava kaplja.

TVOJI RAZGOVORI

(GOOSSENS)

Navadi se govoriti še o čem drugem kot o samih burkah, športu in avtomobilih. Pridobi si splošnih načel; zahajaj v družbo, kjer imajo take misli in so pogosten predmet njihovih pogovorov. Začni govoriti z njimi. Brez nadležne vsiljivosti povej prijateljem misli, ki si jih našel v prebranih knjigah. Ne trudi se, da bi postal duhovitež, bleščeča luč, ki bi vse omamila: lepi umetni ognji se samo za hip zablešče, ne dajo pa trajne svetlobe. Raketa ne bo nikoli imela moči kot jo ima svetilnik. Vendar pa si ustvari o velikih glošnih ali važnih predmetih jasne ideje in se jih navadi tudi na razumen način povedati.

Če se boš te vaje lotil še v šolskih letih, bodo kmalu tvoji razgovori dobili lahkoto, ki ti bo gotovo v življenju prinesla mnogo koristi.

France: Z Gorenjake

P

U

S

T

Bilo je po svečnici. Sneg je pokrival spečo naravo; srež se je svetlikal in bodel v oči otrokom, ki so med vikom in krikom vlačili na saneh veje iz bližnjega gozda. Vozili so jih na njivo ob cesti zunaj vasi. Pripravljali so grmado, ki bo za pusta zagorela, da bo veselje.

Bratca Ivan in Jožko sta bila najbolj delavna. Ivan je plezal po smrekah, klestil in obsekaval suhe in sveže veje, katere so potem ostali nalagali na sani. Že velik kup so jih navozili, pa jim še ni bilo dovolj.

Na pustni dan dopoldne so se zopet zbrali in šli s sanmi od hiše do hiše prosit butar. Vsak gospodar jim je - rad ali nerad - dal po eno. Saj je vedel, da butar zvečer ne bo mogel ubraniti. Če se otrokom zameri, jih bo v mraku še več izginilo s skladovnice.

Grmado so otroci srečno obvarovali, da je niso zažgali zavidljivi otroci z drugega konca vasi. Dodali so ji še kakih trideset do štirideset suhih bukovih butar in pripravljena je bila za sprejem in zažig pusta.

Tudi pusta so morali narediti. A dočim so grmado delali skupno, je pusta napravil vsak otrok zase. Vsak ga je ljubosumno skrival pred drugimi do poznega večera.

Tudi Jožko in Ivan sta ga delala. Ivan je prosil za pomoč starejšega brata, Jožku pa je pomagala sestra.

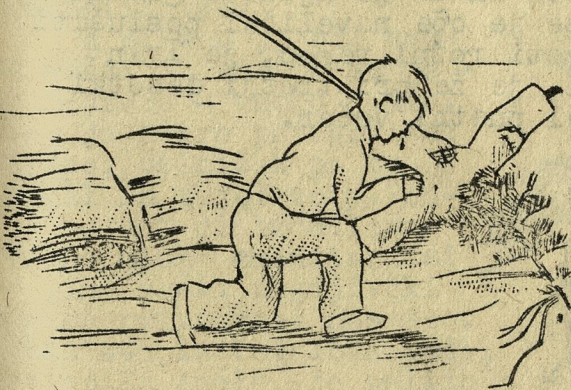
Ivan si je izbral v gozdu najlepšo smrekico. Segala mu je do prsi. Kar na samotici jo je posekal. Če bi ga oče videl, bi mu gotovo ne pustil. Toda Ivanu se za pusta ni zdelo prav ničesar škoda, kaj šele ene smrekice, ko jih vendar toliko raste po gozdu. Doma jo je pritrdil na tri metre dolg drog in je služila za "pustovo glavó". Od mame si je izprosil staro dedovo obleko, ki je ležala v kotu na podstrešju. Z bratom sta v hlače in telovnik nabasala rženo slamo in spletla iz nje tudi rep. Trup, noge in roke sta privezala na drog pod smrekico in pust je bil gotov. Le še okrastiti ga je bilo treba.

Ivan je že celo zimo zbiral in pripravljaj barvaste papirčke in trakove vseh vrst. Papir je večkrat zganil in izstrigel vanj srčke, vogalčke in razne oblike. Te papirčke in trakove je razobesil po smrekici in trupu. Pusta je tako okrasil, da se je obleka komaj videla. Tako je bil pripravljen za svoj večer.

V podružnici sv. Jerneja je zazvonilo avemarijo. Od vseh hiš so začeli nositi otroci puste proti pripravljene grmadi. Vsak je upal, da bo njegov najlepši in zato izbran za "kralja". Topot je zmagal Ivan. Imel je največjega

in najlepšega pusta ter si je s tem pridobil pravico, da ga prvi zažge.

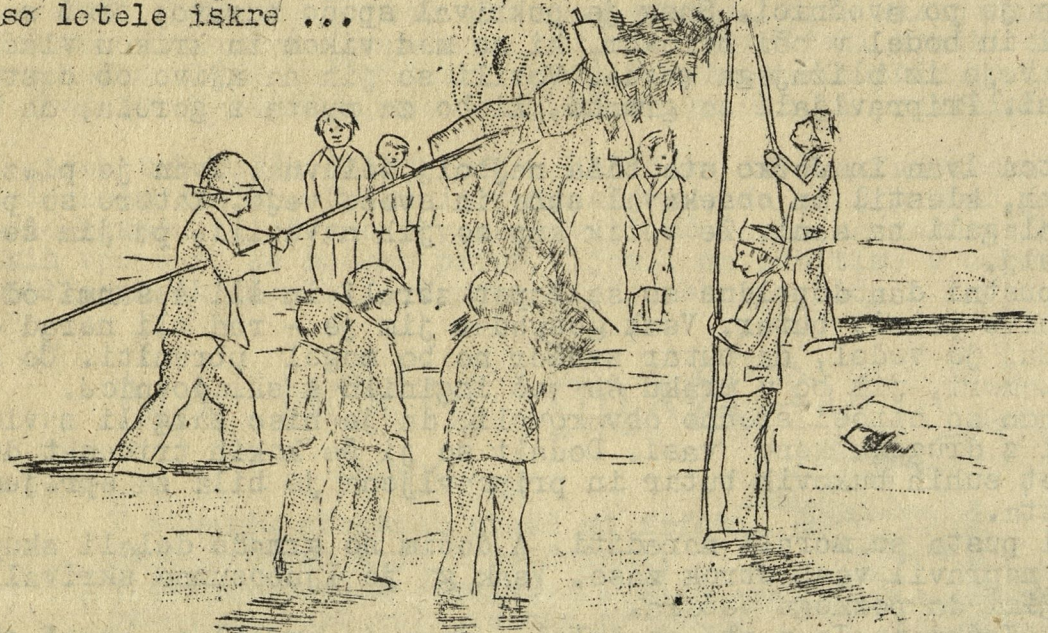
Takoj zunaj vasi je vtaknil v slamo gorečo vžigalico in "kralj" je na veliko veselje otrok živahno zagorel. Ostali otroci so smeli

prižgati svoje puste le ob Ivanovem.

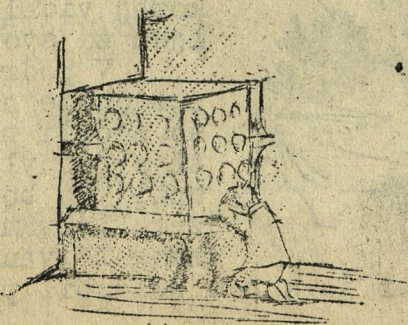
Ivan je s svojim pustom zažgal grmado. Otroci so se med vikom in krikom podili okrog nje in metali nanjo svoje puste, vtikali v ogenj goreče metle in jih lučali v zrak. Vse leto so jih zbirali. Da bi boljše gorele, so jih obložili s smolo in jih v peči posušili. Goreče metle so naprej vrteli, da je veter ogenj čimbolj razpihal, potem pa so letele v zrak kot svetle zvezde repatice. Kljub neprevidnosti se ni še nikdar zgodila nesreča.

V vedno večjem krogu so otroci obkrožali grmado. Visoko proti nebu so letele iskre ...

S hišnega pa je mati opazovala živo veselje svojih otrok, ki so se brezskrbno podili po trdem snegu okoli dogorevajočega pusta. Dobra je vedela, da bodo trudni in pošteno lačni. Zato pa jim je po stari navadi pripravila izborno večerjo - najboljšo v letu. Komaj je čakala, da se bodo njeni miljenčki pripodili vsi lačni in hripavi domov. Na mizo jim je prinesla skledo kislega zelja, v katerem se je kuhalo prekajeno svinjsko meso in klobase. Za zeljem jim je postregla z mesom, klobasami in hrenom. Namesto kruha so imeli "flančate". Vse pa so zalili s črno kavo, ki tudi ni bila vsak dan na mizi.

Ivan kljub dobri večerji ni mogel jesti. Samo pripovedoval je in pripovedoval. Govoril je o svojem pustu - kralju, o velikanski grmadi in o gorečih metlah. Ni mogel dovolj izraziti svojega veselja nad tem, da so prvi zakurili pusta in da je njihova grmada kljub temu najdalje gorela. Šele, ko se je oče naveličal poslušati vedno isto pesem in je začel moliti sveti rožni venec, je Ivan utihnil. Ob topli peči, kjer je klečal, je že pri tretji desetki zaspal, in v sanjah še enkrat doživljal pustni večer.

G R E G O R Č E K

Kakor za drva so imeli vaški otroci tudi mnogo skrbi, da so pravočasno nabrali smolo za "gregorčke". Naš Ivan je imel v gozdu že od preteklega poletja zaznamovanih nekaj smrek, ki so imele veliko smole. Nekaj jih je pa sam zasekal, da so jo preko jeseni izločile.

Ivan je s sekirico obsekaval smolo, ki je letela v Jožkov predpasnik. Toliko sta je nabrala, da je starejši brat France lahko iz nje skuhal še cepilno smolo. Kar jo je bilo določeno za "gregorčka", sta bratca razprostrla po krušni peči, da se je posušila, kajti čim bolj bo smola suha, tem bolj bo gorel "gregorček".

Fanta sta navadno pripravila tudi deščico, kjer bo smola gorela. Tisto leto pa sta hotela imeti takega "gregorčka", kot ga še ni videla vaška mlaka. Starejši brat jima je pozimi pripovedoval za pečjo e ladjah, ki vozijo po morju. Zato sta tudi sama naredila ladjico, ki bo vozila smolo po vaški mlaki. Iz suhega borovega hloda sta izdelbla obliko čolna. V sredo čolnička sta postavila visok jambor, na katerega sta pritrdila jadro iz starega materinega predpasnika. Ivan seveda ni pomislil, da bo prevažal gorečo smolo, ne pa ljudi. Toda o tem pozneje. Na kljun sta pribila žebelj z vrstico, za primer, če bo večer brez vetra.

Prišel je težko pričakovani enajsti marec: predvečer sv. Gregorja. Vaška mlaka je bila že davno brez ledene skorje, pa tudi živozelene prevleke, "smetana" imenovane, še ni imela. Po avemariji je oživela.

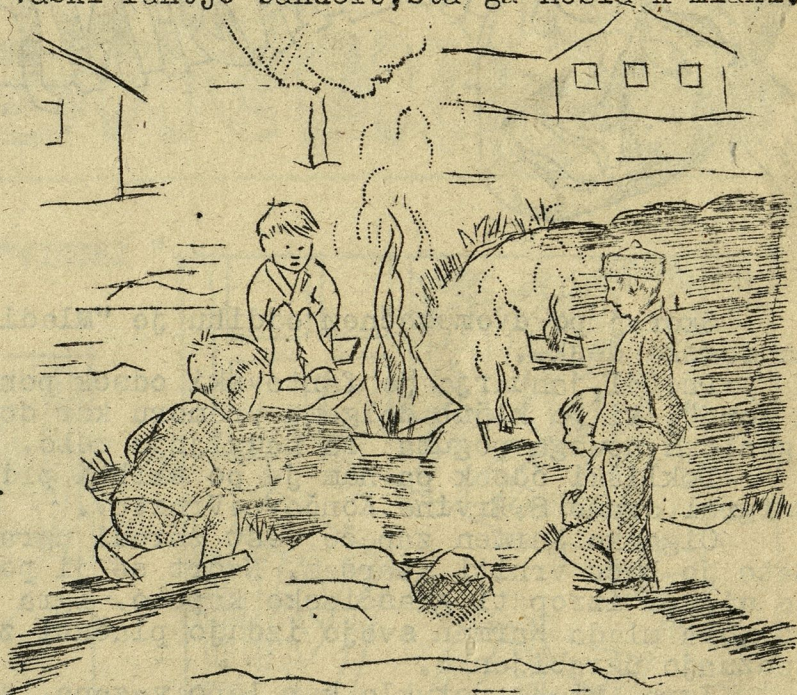
Ivan in Jožko sta svojega "gregorčka" zažgala že na dvorišču. Slovesno, kakor o Telovem vaški fantje bandero, sta ga nesla k mlaki.

Previdno sta ga spustila v vodo, ga odrinila od kraja in ga prepeljevala ob bregu sem ter tja. Veter je pihljal, da je gorela suha smola vedno z večjim plamenom.

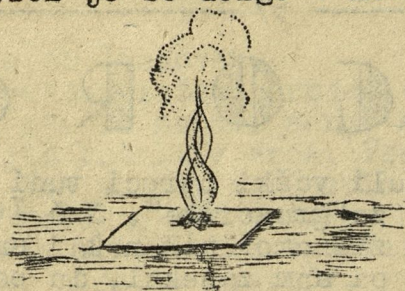
Ivanu in Jožku so žarele oči, saj se "gregorčki" drugih otrok z njunim še primerjati niso mogli. Ne samo s pustom, tudi z "gregorčkom" sta prekosila vse.

A plamen je bil vedno večji in končno se je - ojoj nesrečo - vnelo jadro. Ivan je hitro potegnil za vrstico, čolniček pa se je nagnil in zajel vodo. Vendar se zaradi brodoloma otroka nista cemerila, dasi so jima vaški nagajivčki glasno privoščili nesrečo. Zlila sta iz čolnička vodo, preložila smolo, jo polila s petrolejem, nato pa zažgala in "gregorček" je zopet zagorel v vsej svoji krasoti. Jadra sicer ni imel več, vendar je še lepše plaval, ker ga veter ni več zanesel na levo in desno.

Ogenj je prežgal vrstico in "gregorček" je svobodno zaplaval in

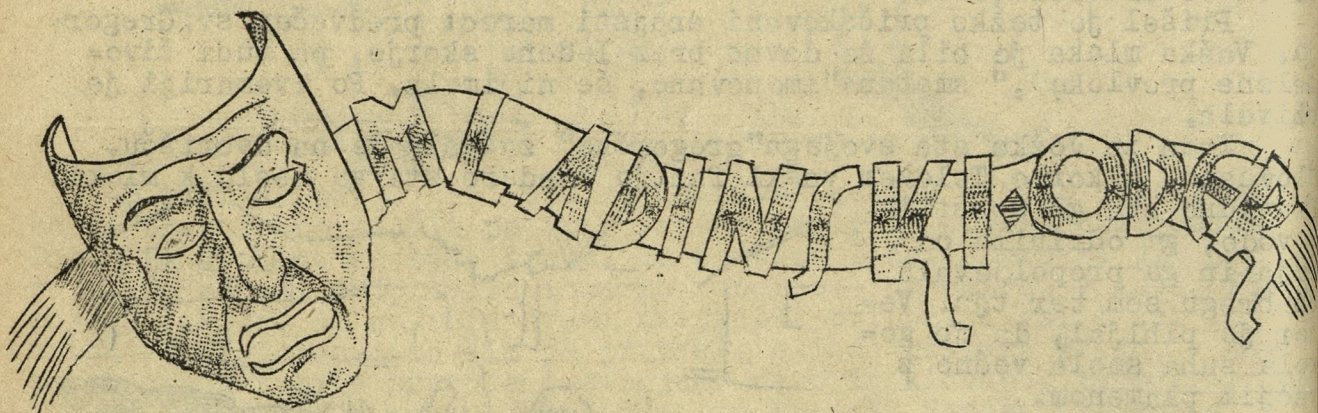

obstal sredi mlake. Gorel je še dolgo v noč, ko sta Ivan in Jožko že sladko spala.

"GREGORČEK". Cbičaj ima začetek v davni preteklosti. Naši predniki so sami izdelovali platno za obleko in perilo. Matere in hčere so vso zimo presedele pri kolovratih in predle. O sv. Gregorju pa se je dan že toliko podaljšal, da so do mraka naredile dovolj in jim ni bilo treba podaljševati dneva z leščerbami. Zato so jih na ta dan spustile po vodi.

Še danes mora "gregorček" goreti na vodi. Kjer teče skozi vas potok (Šenčur, Srednja vas ...), spuščajo otroci deščice z gorečo smolo po potoku, ki se ta večer spremeni v goreč trak. V naši vasi (Voklo pri Kranju) smo ga kurili vedno v vaški luži. Na drugem koncu vasi, ki je od mlake preveč oddaljen, ga kurijo kar v škafih pred hišami, ob slabem vremenu pa v hišah. Če je bil enajstega marca na luži še led, smo deščico s smolo položili nanj, ali pa smo sredi luže izsekali "kotle". Le nekaj hiš sredi vasi zažge vsako leto na mesto "gregorčka" pet ali šest butar.

Skoraj po dvomesečnem oddihu je "Mladinski oder" zopet stopil na odrske deske.

Dne 31. januarja je fantovski odsek ponovil dijaško dramo "Luč z gora", ki je kljub dolgemu premoru kar dobro uspela. Vzbudila je igralcem novega poguma za nadaljnje delo.

Dekliški odsek pa nam je po skrbni pripravi dne 11. februarja zaigral dramo S. Ervine Končeve: Vrnitev.

Ciganko Karmen zapeče vest zaradi ugrabitve njene nečakinje, zato jo hoče vrniti staršem. Načrt se ji posreči ob priliki, ko hočejo cigani izropati graščinsko kapelo. Igra doseže svoj višek in konec ko mora mlada Karmen svojo izdajo plačati z življenjem, grajski pa spoznajo ugrabljenko.

Igro, ki je potekla kar lepo vezano, so dekleta ponovila na slednji dan. V svoje vloge so se kar dobro vživela, zlasti Karmen, Marion in Amadea. Zelo je poživil prireditelj zbor cigančkov, dočim se je zboru cigank poznalo premelo vaje.

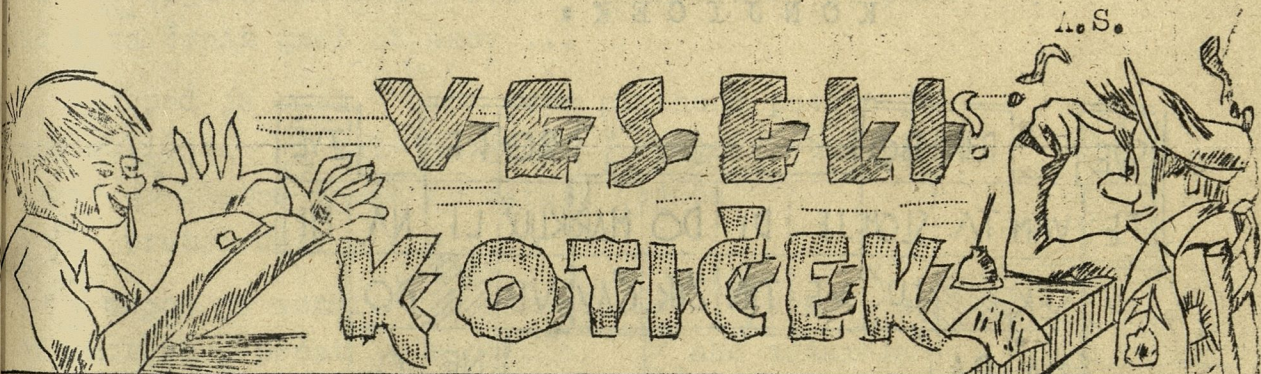
Dne 26. februarja pa so prišli na odrske deske fantje in sicer

z znano Molièrovo komedijo "Scapinove zvijače". Igra je nudila mnogo smeha in predpustnega razvedrila. Pokazala sicer ni tiste umetniške dovršenosti, ki jih nekateri prizori Molièrovih iger naravnost zahtevajo, prav gotovo pa igralsko sposobnost nastopajočih dijakov. Zlasti je ugajal glavni junak Scapin in seveda njegovi nesrečni žrtvi gospoda Dolinar in Bregar. Igralci so "odpovedali nastop", pa je rešila gledališkega ravnatelja in nestrpno občinstvo UNRR, ki je v zaboji za grah poslala potrebne igralce. Seveda je ta nenavadni in nepričakovani prihod izzval mnogo smeha.

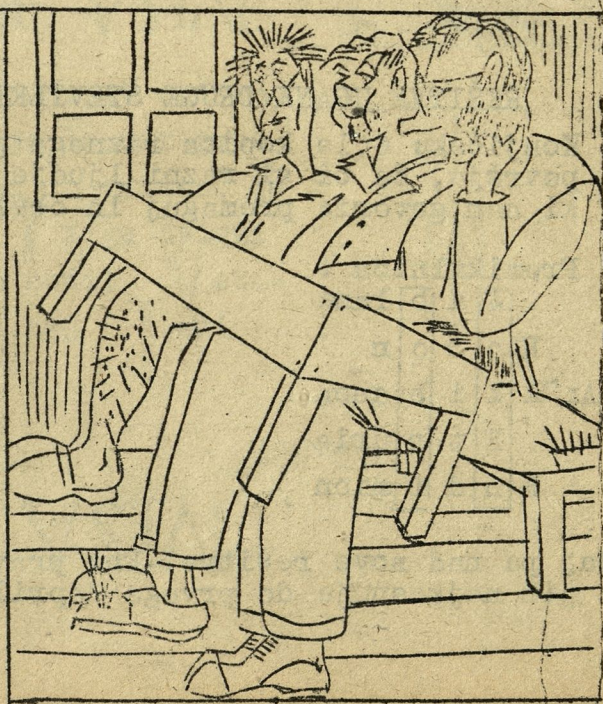
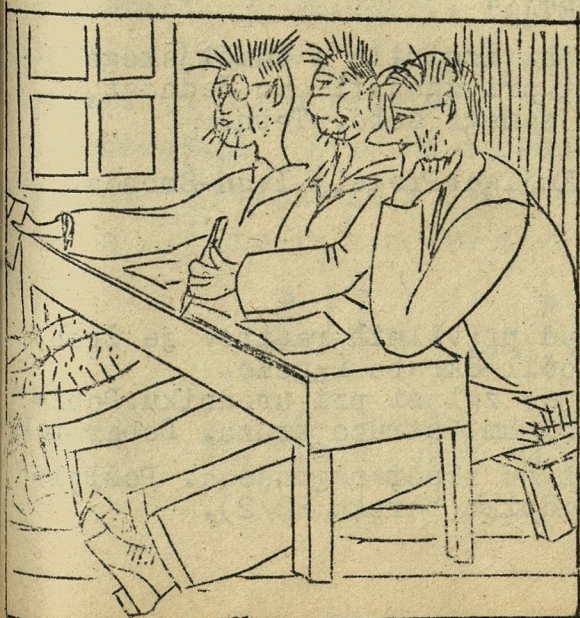
Bregarjev Branko in Dolinarjev Vlado pomagata neki siroti. Pri tem se zadolžita. Zviti Scapin jima obljubi pomoč in z različnimi pretvezami izvleče iz obeh očetov potrebni denar za poravnavo dolgov. Poleg tega kaznuje Bregarja za njegovo skopost z žasuženimi batinami, Dolinarja pa do smrti prestraši z oficirjem, ki ni bil nihče drug kot preobiečeni sluga Janez. Ko se končno izkaže, da je sirota Darko Bregarjev sin in sta si skopuha bratranca ter odpustita tudi "na smrt bolnemu" Scapinu, se razkrije Scapinova zadnja zvijača.

Igra je gotovo nudila gledalcem pričakovani užitek, če prezremo nekaj skoraj neopaznih pogrèšk in zastojev. Če namreč velja odrsko pravilo, da je največ dela z burko, velja to še v večji meri za Molièrove komedije.

Pričakujemo, da nas bo Mladinski oder presenetil za post s kako resno prireditvijo.

PEGGEŠKI OSMOŠOLCI SO ŽE "VISOKI"
GOSPODJE...

DEMANT:

A	samogl: snik
AAA	žensko krstno ime
ABCEE	drag kamen
EEEEIIII	slovstvena oblika
IKKKKKLLM	
MMMMOOP	geometrijski pojem
PRRRR	slovenski pisatelj
SSŠ	pregovor
Š	sogl: snik

Po sredi navpično in vodoravno dobiš začetnici imen in priimek slovenskega yzgojnega in nabožnega pisatelja.

POSESTNICA:

Gregor Simančič

Kdo je ta mož?

PREMIKALNICA :

SEPTEMBER
KORIDOR
JABLANA
LASTOVICA
VODALE
PRESERJE
CIKLAMEN

Premikaj besede tako, dobiš v eni navpični vrsti priimek pisatelja v drugi pa njegov spis.

ŠTEVILKE :

IV, 5, IX, 18, XII, 4, II, 6,
9, VII, 10, VI, 23, III, 1, IV,
15, IX, 19, VII, 21, VI, 12, IX,
10, VIII, 17, II, 1, I, 18, IV,
X, IV, XI, XIV, II, VIII, VII, VI,
III, IX, VI, V, X, IX, IV!

KONJIČEK :

REŠITVE UGANK DRUGE ŠTEVILKE "CVETJA" :

- 1) Konjiček: Cela kopica raznega gorja bi izginilo z zemeljskega površja, če bi si razni ljudje znali privzgojiti eno čednost, ki nam govori: premaguj in obvladaj samega sebe. Toth.
- 2) Premikalnica :
- 3) Knjiga: Pregelj Ivan-Šmonca.

J a b l a n a
H a r o n
A r m i i b a n o n
E t r u r i a
E n d i m i o n

Izmed pravih rešitev je žreb določil Škraba Angelo. Naj se zglesi pri uredniku. Dobiš la bo-hm?-štruco kruha. Dober tek

Zdaj pa nad nove rešitve! Ena pravih bo zopet nagrajena. Pošljite jih najkasneje do prvega aprila uredniku (baraka 22/2).